

**STATISTISKO PĀRSKATU APKOPOJUMS
PAR 2018.GADĀ
LATVIJAS REPUBLIKAS AIZSARDZĪBAS MINISTRIJAS
VEIKTAJIEM PUBLISKAJIEM IEPIRKUMIEM**

RĪGA 2018

SATURS

Ievads.....	3
Pārskatā lietotie saīsinājumi un definējumi:	4
Pārskata metodoloģija.....	5
1. Iepirkumi, piemērojot PIL	6
1.1. Noslēgtie līgumi, piemērojot PIL noteiktās procedūras	6
1.2. Iepirkuma procedūru iedalījums pēc iepirkuma priekšmeta veida	8
1.3. Komersantu pārstāvētās valstis.....	9
2. Iepirkumi, piemērojot ADJIL.....	11
2.1. Noslēgtie līgumi, piemērojot ADJIL noteiktās procedūras	11
2.2. Iepirkuma procedūru iedalījums pēc iepirkuma priekšmeta veida	13
2.3. Komersantu pārstāvētās valstis.....	14
3. Iepirkumi, piemērojot gan PIL, gan ADJIL.....	15
3.1. Faktiski izlietotie naudas līdzekļi.....	15
3.2. Iepirkuma procedūru iedalījums pēc iepirkuma priekšmeta veida	16
3.3. VAMOIC un pārējo AM padotības iestāžu, t.sk. NBS, veiktie iepirkumi	18
3.4. Komersantu pārstāvētās valstis.....	21
4. Iepirkumu publikācijas	23
Secinājumi.....	27

Ievads

Aizsardzības ministrijas Nodrošinājuma un aizsardzības investīciju politikas departaments saskaņā ar Aizsardzības ministrijas 2017. gada 13. septembra noteikumu Nr. 19-NOT "Iepirkumu plānu izstrādes un iepirkumu organizēšanas kārtība" 143. punktu veic iesniegto iepirkumu pārskatu apkopošanu, kā arī analizē statistisko informāciju par Aizsardzības ministrijas, tās padotības iestāžu, t.sk. Nacionālo bruņoto spēku, publiskajiem iepirkumiem, kā arī reizi gadā sagatavo statistisko pārskatu apkopojumu par iepirkumiem Aizsardzības ministrijā, tās padotības iestādēs un Nacionālajos bruņotajos spēkos.

Iepirkumu statistikas galvenais uzdevums ir izveidot vienotu informācijas sistēmu par aizsardzības resorā notiekošajiem procesiem iepirkumu jomā, izmantojot starptautiski atzītus metodoloģijas principus.

Šajā apkopojumā ir izmantoti dati no Aizsardzības ministrijas, tās padotības iestāžu, t.sk. Nacionālo bruņoto spēku, iesniegtajiem statistikas pārskatiem (Ministru kabineta 2017. gada 28 februāra noteikumu Nr. 102 "Noteikumi par oficiālās statistikas veidlapu paraugiem iepirkumu jomā un veidlapu iesniegšanas un aizpildīšanas kārtību" veidlapas Nr. 1-PIL¹ un Nr. 3-ADJIL²) par 2018. gadā veiktajiem iepirkumiem un noslēgtajiem līgumiem. Papildus ir izmantoti dati no Aizsardzības ministrijas, tās padotības iestāžu, t.sk. Nacionālo bruņoto spēku, iesniegtajiem pārskatiem un noslēgtajiem līgumiem, kuru līgumcena³ pārsniedz 10 000 eiro, pamatojoties uz Aizsardzības ministrijas 2017. gada 13. septembra noteikumu Nr. 19-NOT "Iepirkumu plānu izstrādes un iepirkumu organizēšanas kārtība" 11. pielikumu.

Saskaņā ar iepriekšminētajiem 19-NOT Aizsardzības ministrija, tās padotības iestādes, t.sk. Nacionālie bruņotie spēki, katru gadu līdz 1. martam iesniedz Aizsardzības ministrijas Nodrošinājuma un aizsardzības investīciju politikas departamentam pārskatu par iepirkumiem, kas veikti, pamatojoties uz Aizsardzības un drošības jomas iepirkumu likumu (veidlapa Nr. 3-ADJIL), bet līdz 1. aprīlim iesniedz pārskatu par iepirkumiem, kas veikti, pamatojoties uz Publisko iepirkumu likumu (veidlapa Nr. 1-PIL), kā arī aizpildītu 19-NOT 11.pielikuma veidlapu.

Aizsardzības ministrijas Nodrošinājuma un aizsardzības investīciju politikas departaments par 2018.gadu ir apkopojis 31 iesniegto pārskatu, no kuriem 13 ir veidlapas Nr. 1-PIL pārskati, 7 – veidlapas Nr. 3-ADJIL pārskati un 11 - 19-NOT 11.pielikuma veidlapas pārskati.

Pārskata 1. nodaļā "Iepirkumi, piemērojot PIL" sniegta apkopota informācija par Aizsardzības ministrijas, tās padotības iestāžu, t.sk. Nacionālo bruņoto spēku, iepirkumiem 2018. gadā, kas veikti saskaņā ar Publisko iepirkumu likumu. Apkopots kopējais pabeigto iepirkumu skaits, līgumcenas, kā arī skatīts iepirkumu iedalījums pēc iepirkuma priekšmeta veida un iepirkumos uzvarējušo komersantu pārstāvētās valstis.

Pārskata 2. nodaļā "Iepirkumi, piemērojot ADJIL" sniegta apkopota informācija par Aizsardzības ministrijas, tās padotības iestāžu, t.sk. Nacionālo bruņoto spēku, iepirkumiem 2018. gadā, kas veikti saskaņā ar Aizsardzības un drošības jomas iepirkumu likumu. Apkopots kopējais pabeigto iepirkumu skaits, līgumcenas un tāpat skatīts arī iepirkumu iedalījums pēc iepirkuma priekšmeta veida un iepirkumos uzvarējušo komersantu pārstāvētās valstis

Pārskata 3. nodaļā "Iepirkumi, piemērojot gan PIL, gan ADJIL" sniegts apkopojums par visiem 2018. gadā veiktajiem iepirkumiem, analizēta iepirkumu dinamika 2017. – 2018. gadā, piemērojot gan Publisko iepirkumu likumu, gan Aizsardzības un drošības jomas iepirkumu

---

¹ Veidlapa Nr. 1-PIL (Publisko iepirkumu gada pārskats)

² Veidlapa Nr. 3-ADJIL (Pārskats par pasūtītāju veiktajiem iepirkumiem aizsardzības un drošības jomā)

³ Līgumcena – Publisko iepirkumu likumā un Aizsardzības un drošības jomas iepirkumu likumā definēta kā kopējā samaksa par iepirkuma līguma izpildi, kurā ietverti visi piemērojamie nodokļi, izņemot pievienotās vērtības nodokli.

likumu. Papildus skatīta Valsts aizsardzības militāro objektu un iepirkumu centra kā centralizētā iepirkumu veicēja darbība iepirkumu veikšanā 2017. – 2018. gadā.

Pārskata 4. nodaļā “Iepirkumu publikācijas” sniegts apskats un veikta analīze par 2018. gadā Aizsardzības ministrijas mājas lapā publicētajiem iepirkumiem, veikts salīdzinājums ar 2017. gadā publicētajiem iepirkumiem.

Pārskatā lietotie saīsinājumi un definējumi:

ADJIL - Aizsardzības un drošības jomas iepirkumu likums;

AM – Aizsardzības ministrija;

AM NAIPD - Aizsardzības ministrijas Nodrošinājuma un aizsardzības investīciju politikas departaments;

AM padotības iestādes – Jaunsardzes un informācijas centrs (JIC), Valsts aizsardzības militāro objektu un iepirkumu centrs (VAMOIC), Latvijas Kara muzejs (LKM); Latvijas Ģeotelpiskās informācijas aģentūra;

EIS – Elektronisko iepirkumu sistēma;

ES – Eiropas Savienība;

IUB – Iepirkumu uzraudzības birojs;

MK – Ministru kabinets;

NBS – Nacionālie bruņotie spēki;

PIL – Publisko iepirkumu likums;

PVN – Pievienotās vērtības nodoklis;

Centralizēti iepirkumi – iepirkumi, kas iekļauti AM centralizēto iepirkumu plānā, kurā apvienotas iestāžu iepirkumu vajadzības;

Decentralizēti iepirkumi - iepirkumi, kas nav iekļauti AM centralizēto iepirkumu plānā un kurus AM padotības iestādes, t.sk. NBS, veic patstāvīgi.

Pārskata metodoloģija

Pārskata mērķis un uzdevumi:	<p><u>Mērķis</u> – informācijas apkopošana par AM, AM padotības iestāžu, t.sk. NBS, 2018. gadā veikto publisko iepirkumu skaitu, noslēgto līgumu apjomu un līgumcēnām; statistiskās dinamikas izveidošana par aizsardzības resorā veiktajiem iepirkumiem laika posmā no 2014. – 2018. gadam.</p> <p><u>Uzdevumi</u> – apkopot statistisko informāciju par AM, AM padotības iestāžu, t.sk. NBS, veiktajiem iepirkumiem, sagatavot statistisko pārskatu apkopojumu, pamatojoties uz 2017. gada 13. septembra noteikumu Nr. 19-NOT “Iepirkumu plānu izstrādes un iepirkumu organizēšanas kārtība” 143. punktu.</p>
Pārskata lauka darba realizācijas laiks:	<p>Statistikas datu iesniegšana līdz 2019. gada 1.aprīlim.</p> <p>Statistikas datu analīze un statistisko pārskatu apkopojuma sagatavošana par 2018. gadā veiktajiem iepirkumiem AM, AM padotības iestādēs, tostarp NBS.</p>
Pārskata datu kopa:	<p>31 AM, AM padotības iestāžu, t.sk. NBS, pārskats, kā arī AM rīcībā esošā informācija par AM, AM padotības iestāžu, t.sk. NBS, iepirkumu publikācijām.</p>
Termini:	<p>Pārskatu apkopojumā termini lietoti un formulēti atbilstoši iekšējiem un ārējiem normatīvajiem aktiem.</p>
Datu analīzes metode un datu avoti:	<p><u>Datu analīzes metode</u> – balstīta sistēmā, kad sākotnēji tiek izteikta skaitliskā informācija par iepirkumu skaitu, noslēgtajiem līgumiem un to līgumcēnām, atsevišķos gadījumos aplūkotas skaitliskās likumsakarības un dinamika.</p> <p><u>Galvenie pārskatu apkopojuma statistikas rādītāji</u> – iepirkumu skaits, noslēgtie līgumi un to līgumcēnas.</p> <p><u>Statistikas datu avots</u> - AM, AM padotības iestāžu, t.sk. NBS, sniegtie pārskati par 2018. gadā veiktajiem iepirkumiem un noslēgtajiem līgumiem, kā arī AM rīcībā esošā informācija par AM, AM padotības iestāžu, t.sk. NBS, iepirkumu publikācijām.</p>

1. Iepirkumi, piemērojot PIL

1.1. Noslēgtie līgumi, piemērojot PIL noteiktās procedūras

AM NAIPD ir apkopojis informāciju par AM, AM padotības iestāžu, t.sk. NSB, 2018. gadā veiktajiem iepirkumiem, piemērojot PIL noteiktās iepirkumu procedūras, kuri noslēgušies ar līgumu vai vispārīgu vienošanos.

Saskaņā ar iepriekš minēto iestāžu iesniegtajiem pārskatiem⁴ 2018. gadā, piemērojot PIL, ir noslēgušies 404 iepirkumi ar kopējo noslēgto līgumu summu 96 307 057 eiro (bez PVN).

1.tabula

2018.gadā noslēgušos iepirkumu, piemērojot PIL, skaits un līgumu summas

Iepirkuma veids	Iepirkumu skaits	Noslēgto līgumu summa (eiro bez PVN)	Īpatsvars (%)
Veicot PIL noteiktās procedūras⁵:			
Virs ES līgumcenu sliekšņa	57	64 268 910	
Atklāts konkurss	46	53 297 411	
Slēgts konkurss	0	0	
Konkursa procedūra ar sarunām	0	0	
Konkursa dialogs	0	0	
Inovācijas partnerības procedūra	0	0	
Sarunu procedūra	11	10 971 499	
Metu konkurss	0	0	
Zem ES līgumcenu sliekšņa	67	21 484 228	
Atklāts konkurss	58	20 129 509	
Slēgts konkurss	0	0	
Konkursa procedūra ar sarunām	0	0	
Konkursa dialogs	0	0	
Inovācijas partnerības procedūra	0	0	
Sarunu procedūra	9	1 354 719	
Metu konkurss	0	0	
Kopā	124	85 753 138	31%
Atvieglotās iepirkumu procedūras:			
PIL 9. pants	265	9 099 124	
PIL 2. pielikumā ietvertie pakalpojumu iepirkumi	3	1 108 509	
Kopā	268	10 207 633	66%
Likuma piemērošanas izņēmumi:			
PIL 3. panta kārtībā	11	343 008	
PIL 5. panta kārtībā	1	3 278	
Kopā	12	346 286	3%
Maksājumi, izmantojot EIS		7 467 248	
PAVISAM KOPĀ	404	103 774 305	

2018. gadā veikti 57 iepirkumi virs ES līgumcenu sliekšņa (precēm un pakalpojumiem virs 144 000 eiro bez PVN, būvdarbiem – virs 5 548 000 eiro bez PVN) ar kopējo līgumu summu 64 268 910 eiro (bez PVN). Savukārt 67 iepirkumi veikti zem ES līgumcenu sliekšņa

⁴ 2017. gada 13. septembra noteikumu Nr. 19-NOT "Iepirkumu plānu izstrādes un iepirkumu organizēšanas kārtība" 11.pielikums

⁵ PIL 8. pantā ir noteiktas šādas iepirkuma procedūras – atklāts konkurss, slēgts konkurss, konkursa procedūra ar sarunām, konkursa dialogs, inovācijas partnerības procedūra, sarunu procedūra, metu konkurss.

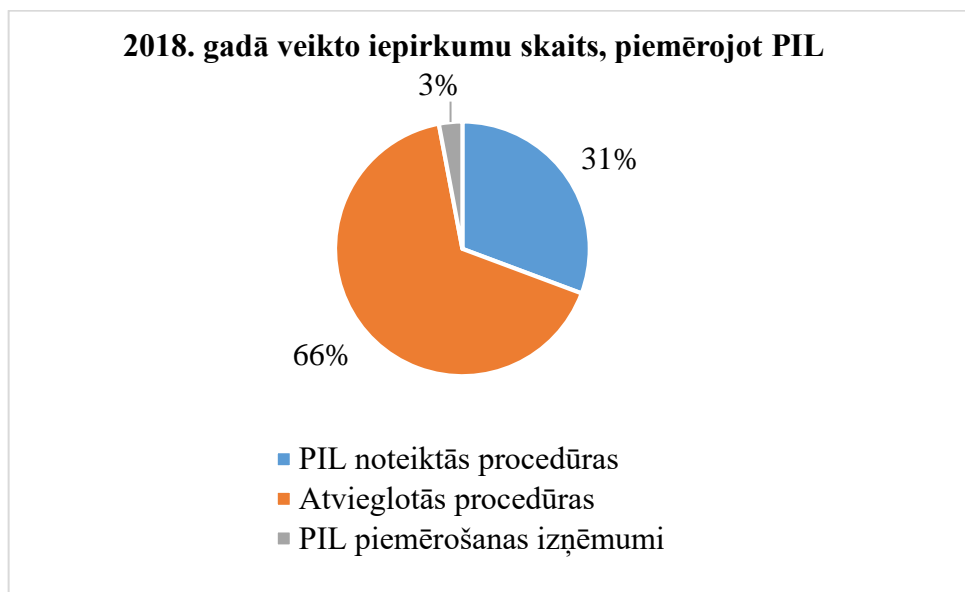
(precēm un pakalpojumiem no 42 000 – 143 999 eiro bez PVN, būvdarbiem no 170 000 – 5 547 999 eiro bez PVN) ar kopējo līgumu summu 21 484 228 eiro (bez PVN). Kopā, piemērojot PIL noteiktās iepirkuma procedūras, 2018. gadā veikti 124 iepirkumi ar kopējo noslēgto līgumu summu 85 753 138 eiro (bez PVN).

Joprojām aktīvi tiek piemērotas atvieglotās iepirkuma procedūras, piemēram, 265 iepirkumi veikti, piemērojot PIL 9. pantu, ar kopējo līgumu summu 9 099 124 eiro (bez PVN). PIL 9.panta ietvaros tiek veikts t.s. “mazais iepirkums” - preces un pakalpojumi no 10 000 – 41 999 eiro bez PVN, būvdarbi no 20 000 – 169 999 eiro bez PVN.

Savukārt pavisam neliels skaits no iepirkumiem 2018. gadā veikts, piemērojot PIL izņēmumu procedūras – PIL 3. panta kārtībā veikti 11 iepirkumi, bet PIL 5. panta kārtībā – tikai 1 iepirkums.

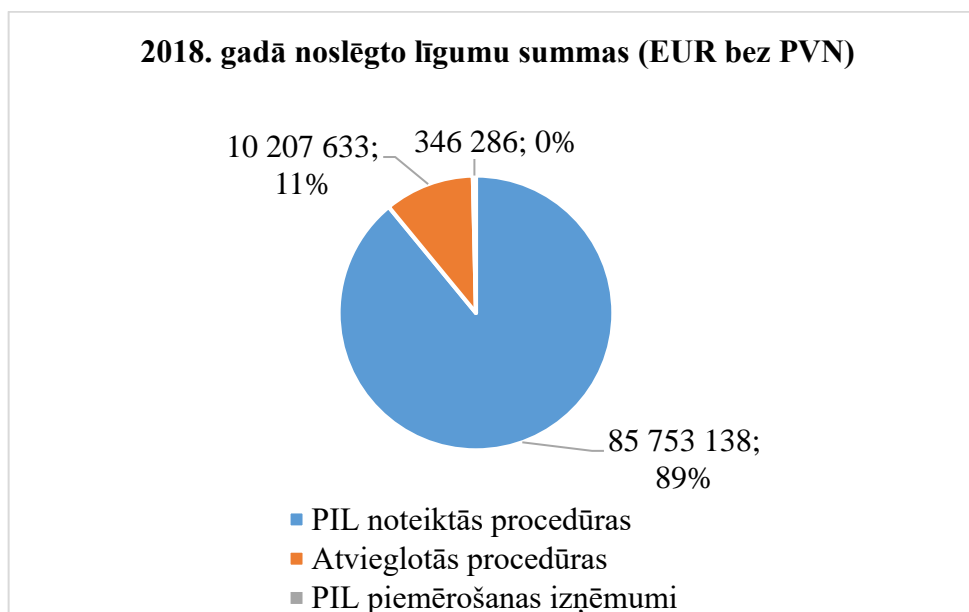
Kā redzams 1. attēlā, lielāko daļu no kopējā iepirkumu skaita – 66% - sastāda tieši atvieglotās procedūras, kam seko PIL noteiktās procedūras ar 31% un neliela daļa, tikai 3%, ir procedūras, kurās piemēro PIL izņēmumus.

1.attēls

Savukārt pēc noslēgto līgumu kopējās summas ar ievērojamu pārsvaru dominē PIL noteiktās procedūras (89%). Atviegloto procedūru ietvaros noslēgto līgumu summas sastāda tikai 11%, bet procedūrās, kurās piemēroti PIL izņēmumi, noslēgto līgumu kopējā summa nesastāda pat 1% (2. attēls).

2.attēls

Salīdzinot 2018. gada pārskatos norādītos datus ar 2017. gada datiem, 2. tabulā redzams, ka pavisam nedaudz pieaudzis iepirkuma procedūru skaits (no 396 iepirkumiem 2017. gadā uz 404 – 2018. gadā), kā arī pieaugusi kopējā noslēgto līgumu summa (no 101 349 724 eiro bez PVN uz 103 774 305 eiro bez PVN), kas skaidrojams ar aizsardzības nozarei piešķirtā budžeta palielinājumu. Tāpat par 331 678 eiro (bez PVN) palielinājusies kopējā līgumu summa iegādēm, kas veiktas, izmantojot EIS.

2.tabula

2017. un 2018. gadā noslēgušos iepirkumu, piemērojot PIL, skaits un līgumu summas

Iepirkuma veids	2017. gads		2018. gads	
	Iepirkumu skaits	Noslēgto līgumu summa (eiro bez PVN)	Iepirkumu skaits	Noslēgto līgumu summa (eiro bez PVN)
PIL noteiktās procedūras	147	83 995 082	124	85 753 138
Atvieglotās procedūras	248	10 187 630	268	10 207 633
PIL piemērošanas izņēmumi	1	31 442	12	346 286
Maksājumi, izmantojot EIS		7 135 570		7 467 248
PAVISAM KOPĀ	396	101 349 724	404	103 774 305

1.2. Iepirkuma procedūru iedalījums pēc iepirkuma priekšmeta veida

Saskaņā ar PIL iepirkuma procedūras var iedalīt arī pēc iepirkuma priekšmeta veida:

- 1) Piegādes iepirkumi;
- 2) Pakalpojumu iepirkumi;
- 3) Būvdarbu iepirkumi.

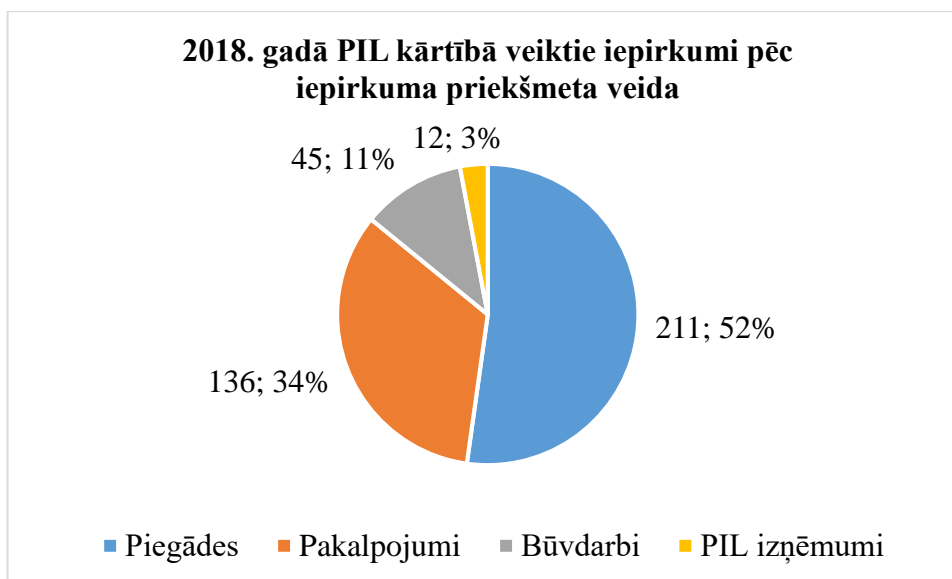
Apkopojot AM, AM padotības iestāžu, t.sk. NBS, iesniegtos pārskatus par 2018. gadā veiktajiem iepirkumiem, izņemot iepirkumus EIS, kā redzams 3. tabulā un 3.attēlā, visvairāk tika veikti piegādes iepirkumi (kopā 211), kas sastāda 52% jeb vairāk kā pusi no kopējo iepirkumu skaita. Tiem seko pakalpojumu iepirkumi ar 34% (136 iepirkumi). Savukārt 11% bijuši būvdarbu iepirkumi (kopā 45). Tāpat jāmin arī PIL izņēmumu kārtībā veiktie iepirkumi, kas sastāda tikai 3%.

3.tabula

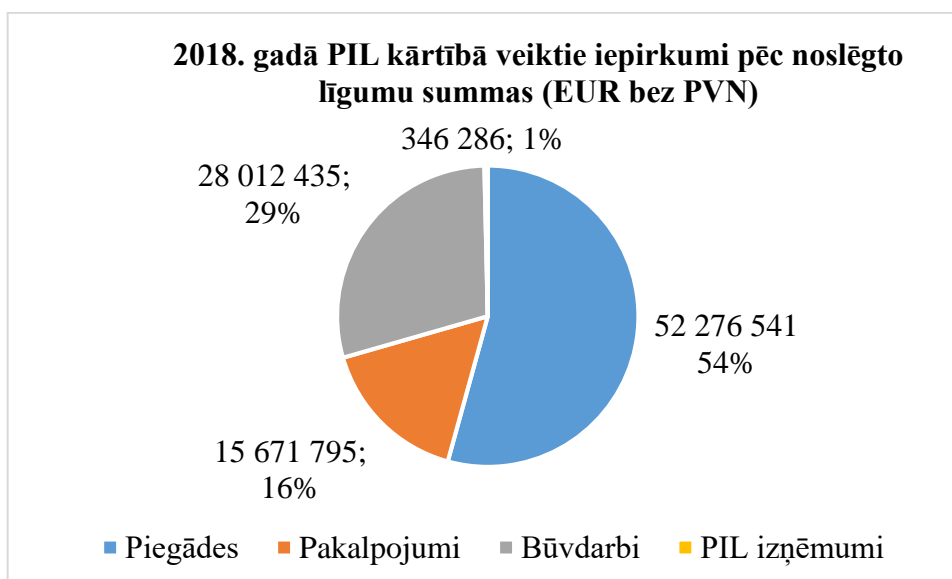
Iepirkuma procedūru iedalījums pēc iepirkuma priekšmeta veida 2018. gadā

Iepirkuma priekšmeta veids	Publisko iepirkumu likums	
	Iepirkumu skaits	Noslēgto līgumu summa (eiro bez PVN)
Piegādes	211	52 276 541
Pakalpojumi	136	15 671 795
Būvdarbi	45	28 012 435
PIL izņēmumi	12	346 286
PAVISAM KOPĀ	404	96 307 057

Arī pēc noslēgto līgumu summām visvērtīgākie bijuši piegādes iepirkumi ar kopējo summu 52 276 541 eiro (bez PVN), kam seko būvdarbu iepirkumi ar 28 012 435 eiro (bez PVN) un pakalpojumu iepirkumi ar 15 671 795 eiro (bez PVN).

1.3. Komersantu pārstāvētās valstis

Pamatojoties uz AM, AM padotības iestāžu, t.sk. NBS, iesniegtajos pārskatos norādītajiem datiem, iespējams apkopot, kādas valstis ir pārstāvētas no komersantu, kas atzīti par iepirkumu uzvarētājiem, puses (izņemot iepirkumus EIS).

Kā atspoguļots 4.tabulā un 5.attēlā, ar pārliecinošu vairākumu (98%) par iepirkumu uzvarētājiem visbiežāk ir atzīti komersanti no Latvijas, kas ir pozitīvi, ņemot vērā piegāžu drošības faktoru un ilgtermiņa uzturēšanu (remonta izmaksas un glabāšana). Tomēr atsevišķos gadījumos par uzvarētāju ir atzīti arī komersanti no citām valstīm, piemēram, Igaunijas,

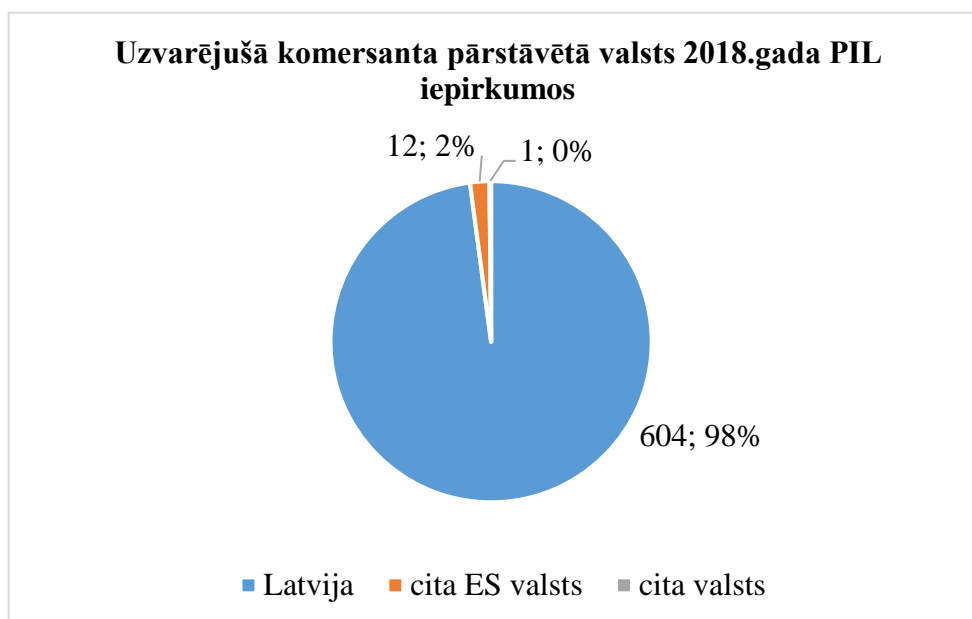
Lietuvas, Polijas u.c., kas skaidrojams ar specifisku, Latvijā nepieejamu preču ražošanu un pakalpojumu nodrošināšanu.

4.tabula

Uzvarējušā komersanta pārstāvētā valsts 2018.gada PIL iepirkumos

Uzvarējušā komersanta pārstāvētā valsts	Noslēgto līgumu skaits	Noslēgto līgumu summa (eiro bez PVN)
Latvija	604	95 419 666
cita ES valsts	12	825 408
cita valsts	1	61 983
PAVISAM KOPĀ	617	96 307 057

5.attēls

2. Iepirkumi, piemērojot ADJIL

2.1. Noslēgtie līgumi, piemērojot ADJIL noteiktās procedūras

Balstoties uz AM, AM padotības iestāžu, tostarp NBS iesniegtajiem pārskatiem⁶, 2018.gadā, piemērojot ADJIL, iepirkumus ir veikuši VAMOIC, NBS Nodrošinājuma pavēlniecība, NBS Nodrošinājuma pavēlniecības 2.Reģionālais nodrošinājuma centrs, NBS Zemessardze un NBS Militārā policija. Kopā, piemērojot ADJIL noteiktās iepirkumu procedūras, 2018. gadā ir veikti **36 iepirkumi** ar kopējo noslēgto līgumu summu **45 787 103** eiro bez PVN (skatīt 5.tabulu).

5.tabula

2018.gadā noslēgušos iepirkumu, piemērojot ADJIL, skaits un līgumu summas

Iepirkuma veids	Iepirkumu skaits	Noslēgto līgumu summa (eiro bez PVN)	Īpatsvars (%)
Veicot ADJIL noteiktās procedūras⁷:			
Virs ES līgumcenu sliekšņa	10	38 030 971	
Decentralizēti iepirkumi	1	12 650 000	
Centralizēti iepirkumi	9	25 380 971	
Zem ES līgumcenu sliekšņa	16	7 092 240	
Decentralizēti iepirkumi	7	6 014 424	
Centralizēti iepirkumi	9	1 077 816	
Kopā	26	45 123 211	72%
Atvieglotās iepirkumu procedūras:			
ADJIL 6.panta devītā daļa	10	663 892	28%
Decentralizēti iepirkumi	10	663 892	
Centralizēti iepirkumi	0	0	
PAVISAM KOPĀ	36	45 787 103	

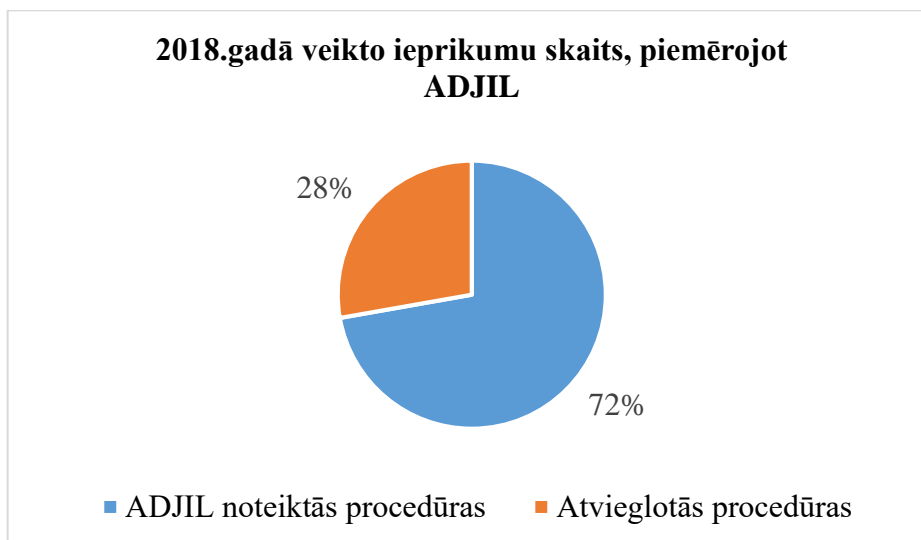
2018. gadā veikti 10 iepirkumi virs ES līgumcenu sliekšņa (precēm un pakalpojumiem virs 443 000 eiro bez PVN, būvdarbi – virs 5 548 000 eiro bez PVN) ar kopējo līgumu summu 38 030 971 eiro (bez PVN). Savukārt 16 iepirkumi veikti zem ES līgumcenu sliekšņa (precēm un pakalpojumiem no 42 000 – 442 999 eiro bez PVN, būvdarbiem no 170 000 – 5 547 999 eiro bez PVN) ar kopējo līgumu summu 7 092 240 eiro (bez PVN). Kopā, piemērojot ADJIL noteiktās iepirkuma procedūras, 2018. gadā veikti 26 iepirkumi ar kopējo līgumu summu 45 123 211 eiro (bez PVN).

Tāpat arī pielietota ADJIL atvieglotā iepirkuma procedūra, t.i., ADJIL 6.panta devītās daļas kārtībā (piegādes līguma vai pakalpojumu līguma līgumcena ir vienāda ar 10 000 eiro vai lielāka, bet mazāka par 42 000 eiro un būvdarbu līguma paredzamā līgumcena ir vienāda ar 20 000 eiro vai lielāka, bet mazāka par 170 000 eiro). Kopā veikti 10 šādi iepirkumi par kopējo līgumu summu 663 892 eiro (bez PVN).

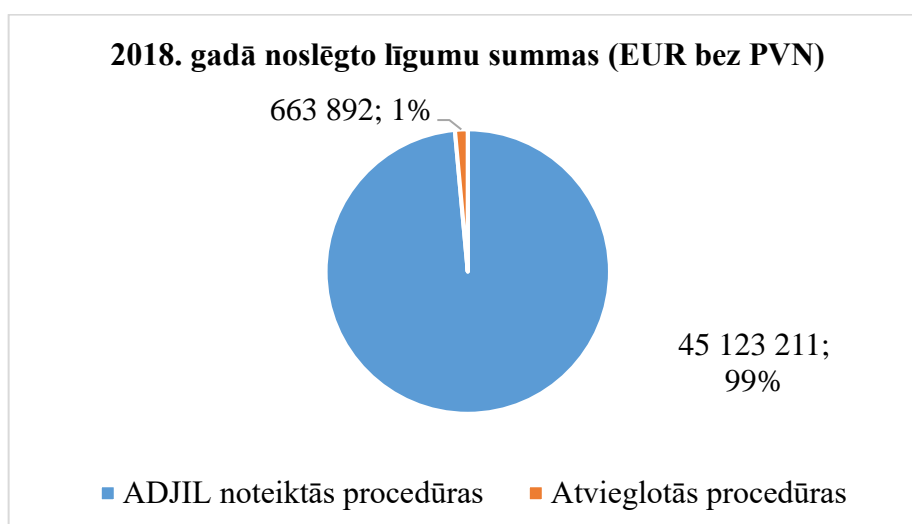
Kā redzams 6. attēlā, lielāko daļu no kopējā iepirkumu skaita (72%) sastāda ADJIL noteiktās procedūras, bet 28% ir procedūras, kurās piemēro ADJIL 6.panta devīto daļu (atvieglotā iepirkumu procedūra).

⁶ Veidlapa Nr. 3-ADJIL. Pārskats par pasūtītāju veiktajiem iepirkumiem aizsardzības un drošības jomā.

⁷ ADJIL 6. panta trešajā daļā ir noteiktas šādas iepirkuma procedūras – slēgts konkurss, sarunu procedūra, konkursa dialogs.

Savukārt pēc noslēgto līgumu kopējās summas ar ievērojamu pārsvaru dominē ADJIL noteiktās procedūras (99%). Atviegloto procedūru ietvaros noslēgto līgumu summas sastāda tikai 1%.

Salīdzinot 2018. gada pārskatos norādītos datus ar 2017. gada datiem, 6. tabulā redzams, ka pavisam nedaudz pieaudzis iepirkuma procedūru skaits (no 33 iepirkumiem 2017. gadā uz 36 – 2018. gadā), kā arī par nepilniem 68% pieaugusi kopējā noslēgto līgumu summa (no 27 257 236 eiro bez PVN uz 45 787 103 eiro bez PVN), kas skaidrojams ar aizsardzības nozarei piešķirtā budžeta palielinājumu.

2017. un 2018. gadā noslēgušos iepirkumu, piemērojot ADJIL, skaits un līgumu summas

Iepirkuma veids	2017. gads		2018. gads	
	Iepirkumu skaits	Noslēgto līgumu summa (eiro bez PVN)	Iepirkumu skaits	Noslēgto līgumu summa (eiro bez PVN)
ADJIL noteiktās procedūras	26	26 960 902	26	45 123 211
Atvieglotās procedūras	7	245 874	10	663 892
PAVISAM KOPĀ	33	27 257 236	36	45 787 103

2.2. Iepirkuma procedūru iedalījums pēc iepirkuma priekšmeta veida

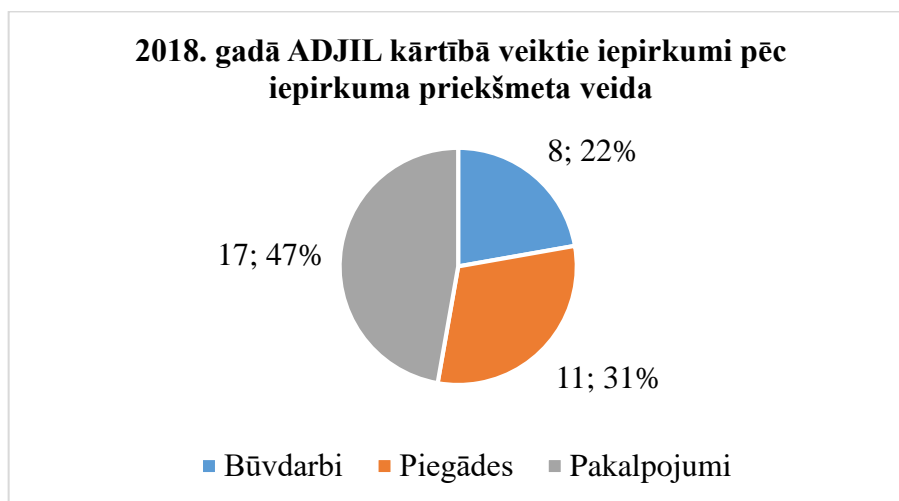
Apkopojot AM, AM padotības iestāžu, t.sk. NBS, iesniegtos pārskatus par 2018. gadā veiktajiem iepirkumiem, kā redzams 7. tabulā un 8.attēlā, visvairāk tika veikti pakalpojumu iepirkumi (kopā 17), kas sastāda 47% jeb gandrīz pusi no kopējo iepirkumu skaita. Tiem seko piegādes iepirkumi ar 31% (11 iepirkumi). Savukārt 22% bijuši būvdarbu iepirkumi (kopā 8).

7.tabula

Iepirkuma procedūru iedalījums pēc iepirkuma priekšmeta veida 2018. gadā

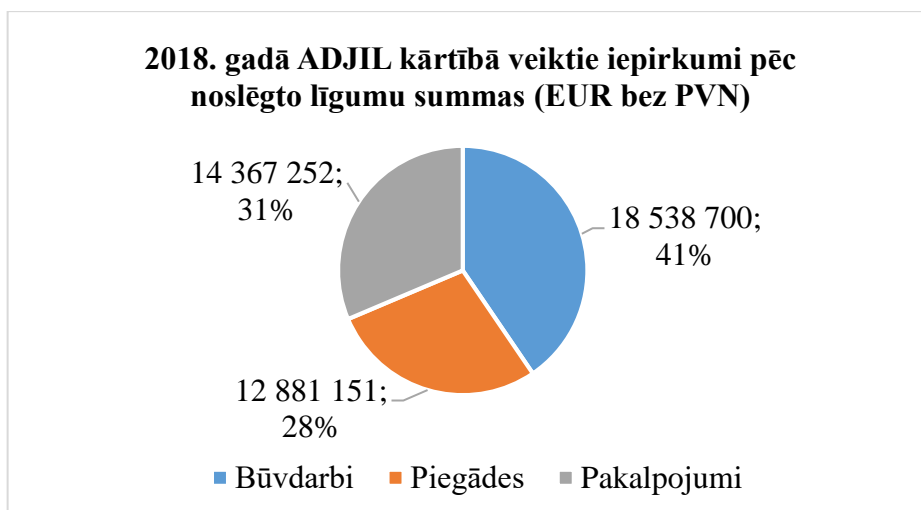
Iepirkuma priekšmeta veids	ADJIL	
	Iepirkumu skaits	Noslēgto līgumu summa (eiro bez PVN)
Būvdarbi	8	18 538 700
Piegādes	11	12 881 151
Pakalpojumi	17	14 367 252
PAVISAM KOPĀ	36	45 787 103

8.attēls

Savukārt pēc noslēgto līgumu summām visvērtīgākie bijuši būvdarbu iepirkumi ar kopējo summu 18 538 700 eiro (bez PVN), kam seko pakalpojumu iepirkumi ar 14 367 252 eiro (bez PVN) un piegādes iepirkumi ar 12 881 151 eiro (bez PVN).

9.attēls

2017. gadā noslēgto līgumu summas iepirkumiem, kas veikti saskaņā ar ADJIL, procentuāli bija līdzīgās attiecībās ar veikto iepirkumu skaitu. Gan pēc iepirkumu skaita, gan pēc noslēgto līgumu summas dominēja piegādes iepirkumi, kam sekoja pakalpojumu un būvdarbu iepirkumi. Savukārt 2018. gadā pēc veikto iepirkumu skaita visvairāk bijuši pakalpojumu iepirkumi, bet pēc noslēgto līgumu summas visvērtīgākie bijuši būvdarbu iepirkumi, kas ir saprotams, ņemot vērā apjomīgos būvniecības projektus, to izmaksas un valstī esošo inflācijas līmeni.

2.3. Komersantu pārstāvētās valstis

Balstoties uz AM, AM padotības iestāžu, t.sk. NBS, iesniegtajos pārskatos norādītajiem datiem, iespējams apkopot, kādas valstis ir pārstāvētas no komersantu, kas atzīti par iepirkumu uzvarētājiem, puses.

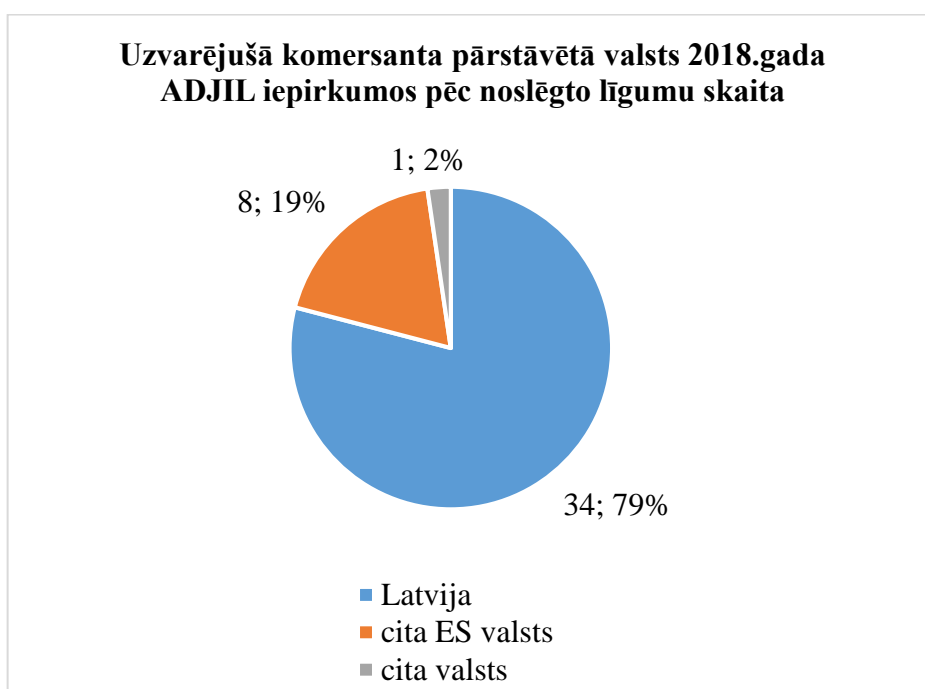
8.tabulā un 10.attēlā atspoguļots, ka visbiežāk (79%) par iepirkumu uzvarētājiem ir atzīti komersanti no Latvijas, kas, tāpat kā iepirkumos, piemērojot PIL, ir vērtējams pozitīvi. Tomēr atsevišķos gadījumos par uzvarētāju ir atzīti arī komersanti no citām valstīm, piemēram, Igaunijas, Vācijas, Čehijas u.c., kas atkal skaidrojams ar specifisku, Latvijā nepieejamu preču ražošanu un pakalpojumu nodrošināšanu.

8.tabula

Uzvarējušā komersanta pārstāvētā valsts 2018.gada ADJIL iepirkumos

Uzvarējušā komersanta pārstāvētā valsts	Noslēgto līgumu skaits	Noslēgto līgumu summa (eiro bez PVN)
Latvija	34	29 356 455
cita ES valsts	8	11 967 838
cita valsts	1	4 462 810
PAVISAM KOPĀ	43	45 787 103

10.attēls

3. Iepirkumi, piemērojot gan PIL, gan ADJIL

3.1. Faktiski izlietotie naudas līdzekļi

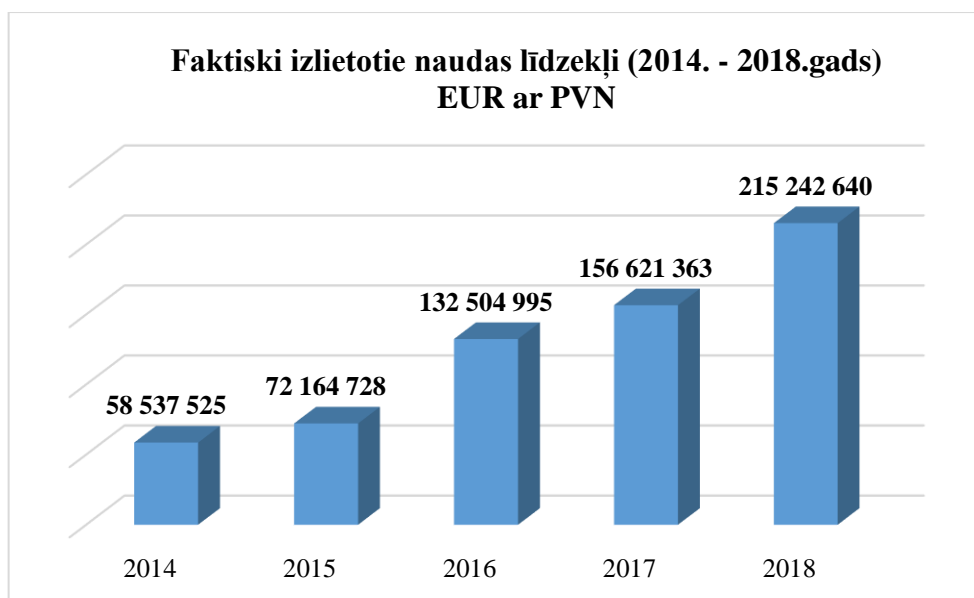
AM NAIPD ir apkopojis informāciju par AM, AM padotības iestāžu, t.sk. NBS, 2018.gadā decentralizēti un centralizēti veiktajiem iepirkumiem un noslēgtajiem līgumiem, piemērojot PIL un ADJIL noteiktās iepirkumu procedūras.

Saskaņā ar MK 2017. gada 28 februāra noteikumu Nr. 102 “Noteikumi par oficiālās statistikas veidlapu paraugiem iepirkumu jomā un veidlapu iesniegšanas un aizpildīšanas kārtību” 17. punktu faktiski izlietotie naudas līdzekļi ir visi pārskata periodā kopā veiktie maksājumi par iepirkumiem, tajā skaitā:

- 1) maksājumi par attiecīgajā un iepriekšējos pārskata periodos noslēgtajiem iepirkuma līgumiem;
- 2) maksājumi par iepirkuma līgumiem, kuri noslēgti, pamatojoties uz centralizēto iepirkumu institūciju veiktajiem iepirkumiem (arī izmantojot EIS);
- 3) maksājumi par iepirkuma līgumiem (pavadzīmes, čekus un citus grāmatvedības attaisnojuma dokumentus), kuri noslēgti saskaņā ar PIL 3. vai 5. pantu un par kuriem informācija ir norādīta veidlapas Nr. 1-PIL 1. un 3. sadaļā;
- 4) maksājumi par pārējiem iepirkuma līgumiem neatkarīgi no to līgumcenas (veiktie maksājumi par iepirkumiem, sākot no viena eiro).

Pamatojoties uz AM, AM padotības iestāžu, t.sk. NBS, iesniegtajiem pārskatiem, faktiski izlietotie naudas līdzekļi **2018. gadā** kopā sastāda **215 242 640** eiro (ar PVN). Kā redzams 11.attēlā, salīdzinoši 2017. gadā veiktie maksājumi par iepirkumiem bija 156 621 363 eiro (ar PVN), kas nozīmē, ka faktiskie maksājumi 2018. gadā pieauguši par 37%. Tas skaidrojams ar faktu, ka kopš 2018. gada aizsardzības nozares budžets ir pieaudzis un ir 2% apmērā no iekšzemes kopprodukta (IKP).

11.attēls

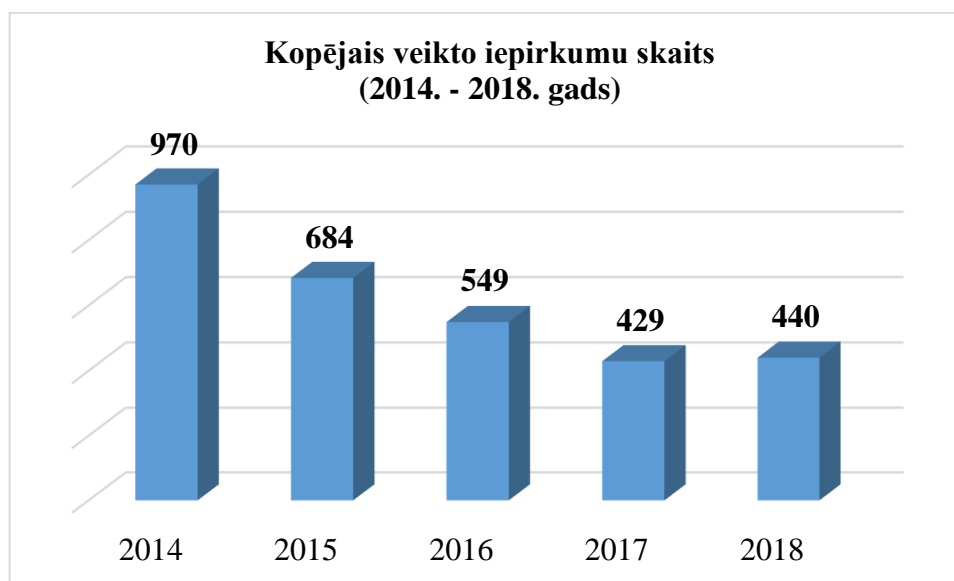

Kā liecina Centrālās statistikas pārvaldes apkopotie dati⁸, 2018. gadā turpinājās ekonomikas augšupeja, IKP palielinoties par 4,8 % salīdzinājumā ar 2017. gadu. IKP faktiskajās cenās pērn bija 29,5 miljardi eiro.

⁸ Centrālās statistikas pārvaldes preses relīze. Pieejams: <https://www.csb.gov.lv/lv/statistika/statistikas-temas/ekonomika/ikp/meklet-tema/2538-iekaszemes-kopprodukts-2018-gada>

Salīdzinot veikto iepirkumu skaitu pēdējos piecos gados (12.attēls), redzams, ka līdz pat 2017. gadam iepirkumu skaits pakāpeniski samazinājās, tomēr 2018. gadā tas ir nedaudz pieaudzis.

12.attēls

3.2. Iepirkuma procedūru iedalījums pēc iepirkuma priekšmeta veida

Pārskata 9.tabulā ir apkopoti AM, AM padotības iestāžu, t.sk. NBS, veiktie piegādes, pakalpojumu un būvdarbu iepirkumi, piemērojot PIL un ADJIL iepirkuma procedūras, izņemot iepirkumus EIS.

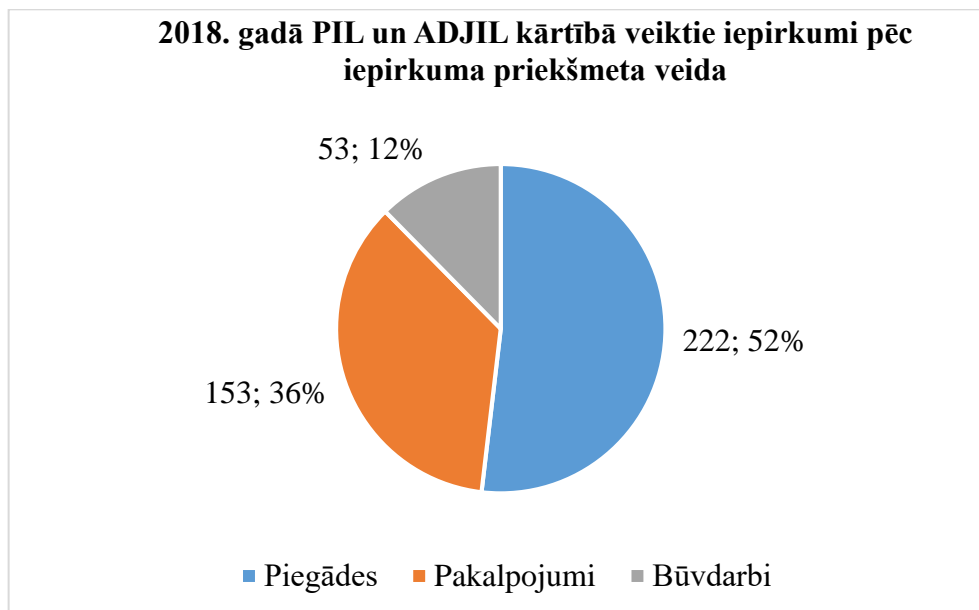
9.tabula

Iepirkuma procedūru iedalījums pēc iepirkuma priekšmeta veida 2018. gadā

Iepirkuma priekšmeta veids	PIL		ADJIL		KOPĀ	
	Iepirkumu skaits	Noslēgto līgumu summa (eiro bez PVN)	Iepirkumu skaits	Noslēgto līgumu summa (eiro bez PVN)	Iepirkumu skaits	Noslēgto līgumu summa (eiro bez PVN)
Piegādes	211	52 276 540	11	12 881 151	222	65 157 691
Pakalpojumi	136	15 671 795	17	14 367 252	153	30 039 047
Būvdarbi	45	28 012 435	8	18 538 700	53	46 551 135
PIL izņēmumi	12	346 286			12	346 286
KOPĀ	404	96 307 057	36	45 787 103	440	142 094 160

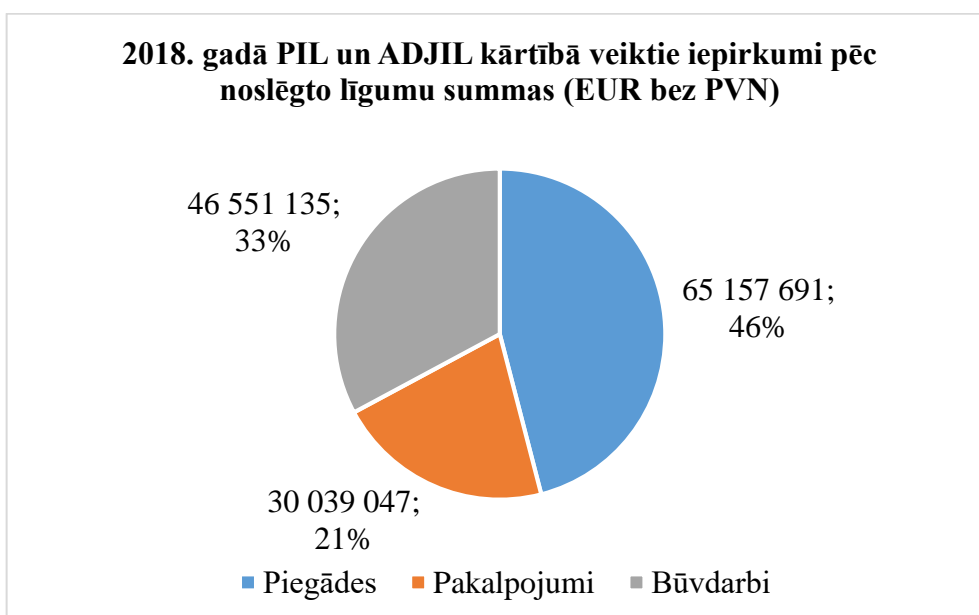
2018. gadā visvairāk veikti piegādes jeb preču iepirkumi (kopā 222 jeb 52%) ar kopējo noslēgto līgumu summu 65 157 691 eiro bez PVN. Tiem seko 153 pakalpojumu iepirkumi (36%) ar 30 039 047 eiro bez PVN, kā arī 53 būvdarbu iepirkumi (12%), kuru noslēgto līgumu summa pārsniedz pakalpojumu iepirkumu noslēgto līgumu summu un sastāda 46 551 135 eiro bez PVN. Iepirkuma procedūru iedalījums pēc iepirkuma priekšmeta veida procentuāli atspoguļots 13.attēlā.

Skatot 14.attēlā redzamo iepirkuma priekšmetu procentuālo iedalījumu pēc 2018.gadā noslēgto līgumu summām, visvairāk finanšu līdzekļu – 46% - ir iztērēti piegādes iepirkumos, 33% - būvdarbu iepirkumos, bet 21% - pakalpojumu iepirkumos. Tātad piegādes iepirkumi bijuši visvairāk gan veikto procedūru skaita ziņā, gan arī pēc noslēgto līgumu summas.

Kaut gan pakalpojumu iepirkumi bijuši gandrīz trīs reizes vairāk kā būvdarbu iepirkumi, pēc noslēgto līgumu summas būvdarbu iepirkumiem novirzīti vairāk finanšu līdzekļu, kas skaidrojams ar augstajām būvdarbu izmaksām. 2018. gadā divpadsmit mēnešu vidējais būvniecības izmaksu līmenis salīdzinājumā ar 2017. gada divpadsmit mēnešu vidējo līmeni Latvijā palielinājās par 4,4 %. Strādnieku darba samaksa pieauga par 8,3 %, būvmateriālu cenas – par 3,7 %, bet mašīnu un mehānismu uzturēšanas un ekspluatācijas izmaksas – par 2,8 %⁹.

⁹ Centrālās statistikas pārvaldes preses relīze. Pieejams: <https://www.csb.gov.lv/lv/statistika/statistikas-temas/ekonomika/razotaju-cenas/meklet-tema/2562-buvniecibas-izmaksu-parmainas-2018-gada-decembri>

Piemērojot gan PIL, gan ADJIL, 2018. gadā veikti 440 iepirkumi ar kopējo noslēgto līgumu summu 142 094 160 eiro bez PVN. Papildus veikti iepirkumi EIS par 7 467 248 eiro bez PVN. Tādējādi no aizsardzības nozarei piešķirtā budžeta iepirkumiem PIL un ADJIL kārtībā, kā arī iepirkumiem EIS 2018. gadā kopā novirzīti **149 561 408** eiro bez PVN.

3.3. VAMOIC un pārējo AM padotības iestāžu, t.sk. NBS, veiktie iepirkumi

Pamatojoties uz AM 2017.gada 13.septembra noteikumu Nr.19-NOT „Iepirkumu plānu izstrādes un iepirkumu organizēšanas kārtība” 2.5.1.punktu, VAMOIC ir centralizēto iepirkumu institūcija un veic iepirkumu procedūras AM, AM padotības iestāžu, t.sk. NBS, vajadzībām, iepērk materiāltehniskos līdzekļus (MTL) un pakalpojumus, kā arī slēdz centralizēto iepirkumu līgumus. Papildus VAMOIC veic iepirkumus savām vajadzībām (t.i. decentralizētos iepirkumus). Pārējās AM padotības iestādes, t.sk. NBS, veic iepirkumus tikai decentralizēti.

Lai mazinātu VAMOIC noslogotību, jo VAMOIC ir atbildīgs arī par AM valdījumā esošā nekustamā īpašuma, valsts militārās aizsardzības objektu un valsts militārās aizsardzības vajadzībām nomātā nekustamā īpašuma apsaimniekošanu un vides aizsardzības pasākumu veikšanu tajos, kā arī valsts militārās aizsardzības objektu būvniecības organizēšanu, AM izvērtē centralizēto iepirkumu decentralizācijas iespēju.

Centralizētu iepirkumu var deleģēt citām AM padotības iestādēm, t.sk. NBS, ja tas atbilst vismaz vienam no šādiem kritērijiem:

- 1) centralizētajam iepirkumam plānotais finansējums ir līdz 42 000 eiro maksimālajam plānošanas periodam (nepieciešamības gadījumā centralizētā iepirkumu komisija ir tiesīga pieprasīt detalizētu pamatojumu, kādēļ iepirkumu nav iespējams plānot ilgākam laika periodam);
- 2) iepirkums atbilst PIL 10. panta nosacījumiem (PIL 2.pielikumā minēto pakalpojumu iepirkumi);
- 3) iepirkums atbilst ADJIL 6. panta devītajā daļā noteiktajam (atvieglotā iepirkuma procedūra);
- 4) iepirkuma steidzamība (papildus norāda steidzamības rašanās iemeslu, kā arī par savlaicīgu iepirkuma plānošanu un dokumentācijas iesniegšanu atbildīgo amatpersonu).

Balstoties uz VAMOIC un citu AM padotības iestāžu, t.sk. NBS, iesniegtajiem datiem, izveidots apkopojums par 2018. gadā veiktajiem iepirkumiem, kurā izdalīts VAMOIC kā centralizēto iepirkumu veicējs un pārējās iestādes, t.sk. NBS.

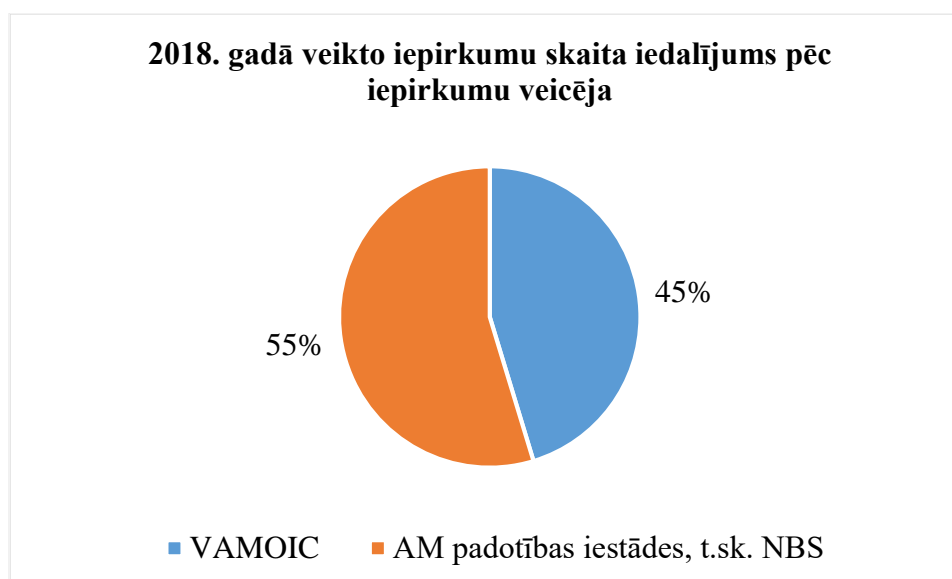
10. tabulā redzams salīdzinājums ar 2017. gadā veikto iepirkumu datiem.

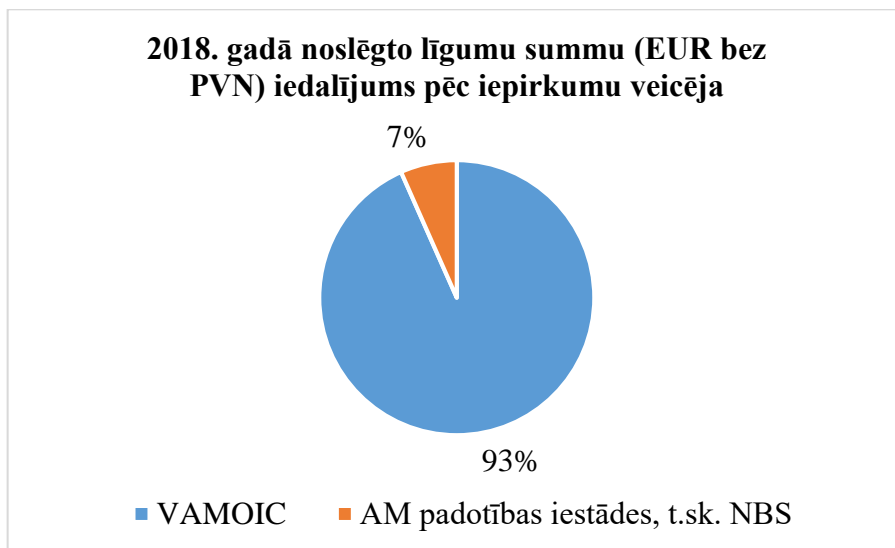
VAMOIC un citu AM padotības iestāžu veiktie iepirkumi 2017. un 2018. gadā

	2017.gadā veiktie iepirkumi		2018.gadā veiktie iepirkumi	
	Iepirkumu skaits	Noslēgto līgumu summa (eiro bez PVN)	Iepirkumu skaits	Noslēgto līgumu summa (eiro bez PVN)
VAMOIC veiktie iepirkumi, piemērojot PIL	158	77 948 395	172	87 280 988
VAMOIC veiktie iepirkumi, piemērojot ADJIL	24	26 366 739	28	45 120 010
Kopā VAMOIC veiktie iepirkumi	182	104 315 134	200	132 400 998
Veiktie iepirkumi AM, AM padotības iestādēs, t.sk. NBS, piemērojot PIL	238	16 265 759	232	9 026 069
Veiktie iepirkumi AM, AM padotības iestādēs, t.sk. NBS, piemērojot ADJIL	9	890 497	8	667 093
Kopā AM padotības iestādēs, t.sk. NBS, veiktie iepirkumi	247	17 156 256	240	9 693 162
PAVISAM KOPĀ	429	121 471 390	440	142 094 160

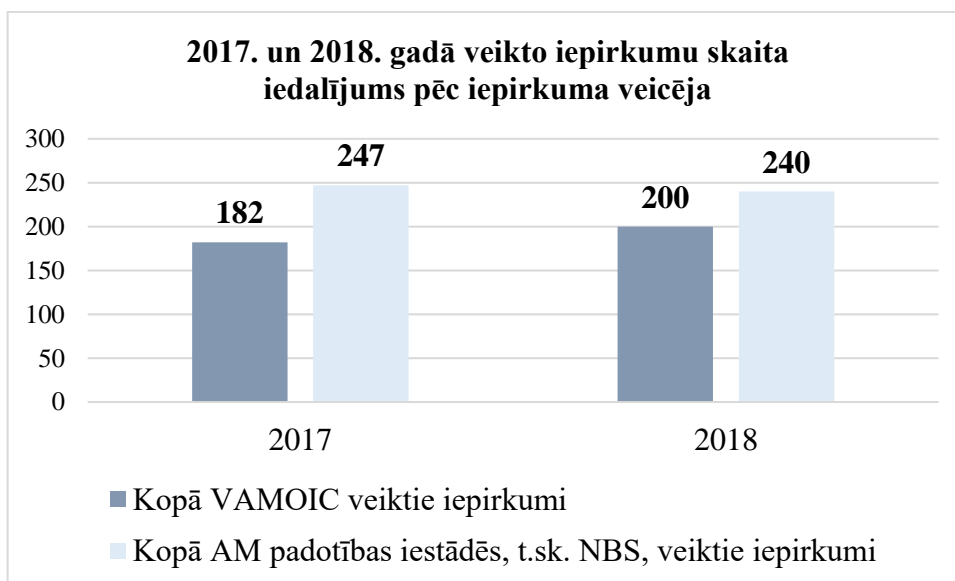
15. un 16. attēlā redzams, ka AM padotības iestāžu, t.sk. NBS, 2018. gadā veiktie iepirkumi ir nedaudz vairāk, nekā VAMOIC veiktie. Tomēr pēc noslēgto līgumu summas VAMOIC veiktie iepirkumi bijuši gandrīz četrpadsmit reizes vērtīgāki finansiālā izteiksmē.

15.attēls

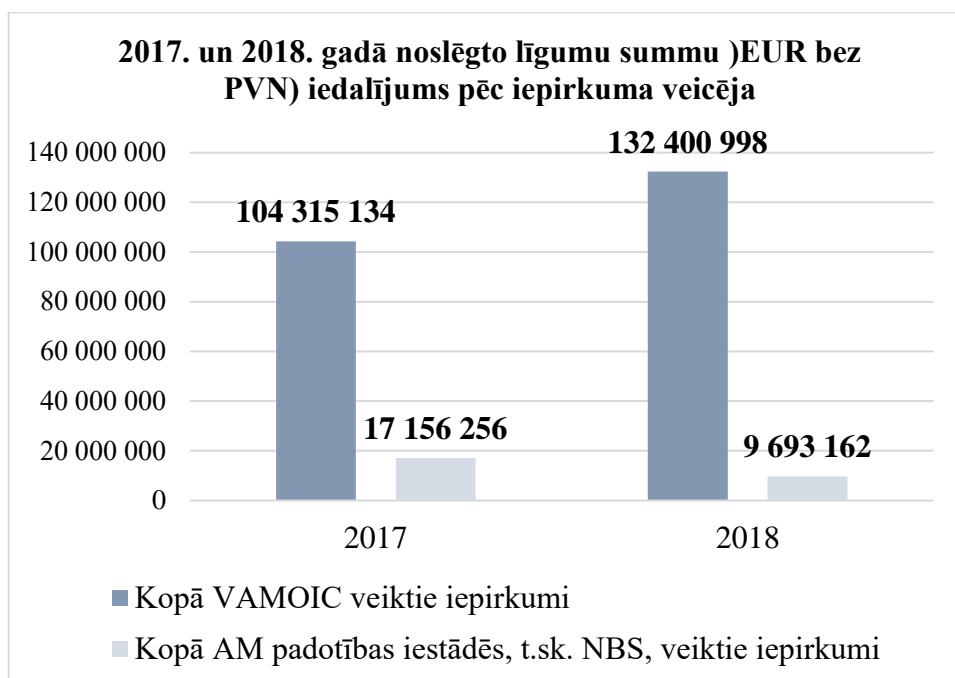

2018. gadā VAMOIC veikto iepirkumu skaits, salīdzinot ar 2017. gadu, pieaudzis par 18 iepirkumiem. Savukārt AM padotības iestāžu, t.sk. NBS, veikto iepirkumu skaits samazinājies par 7 iepirkumiem.

2018. gadā VAMOIC veikto iepirkumu noslēgto līgumu summa, salīdzinot ar 2017. gadu, pieaugusi par 28 085 864 jeb ~27%. Savukārt AM padotības iestāžu, t.sk. NBS, veikto iepirkumu noslēgto līgumu summa samazinājusies gandrīz uz pusi (18.attēls).

3.4. Komersantu pārstāvētās valstis

Saskaņā ar AM, AM padotības iestāžu, t.sk. NBS, iesniegtajos pārskatos norādītajiem datiem, apkopots, kādas valstis ir pārstāvētas no komersantu, kas atzīti par PIL un ADJIL kārtībā veikto iepirkumu uzvarētājiem, puses (izņemot iepirkumus EIS) un cik ir noslēgto līgumu (11.tabula).

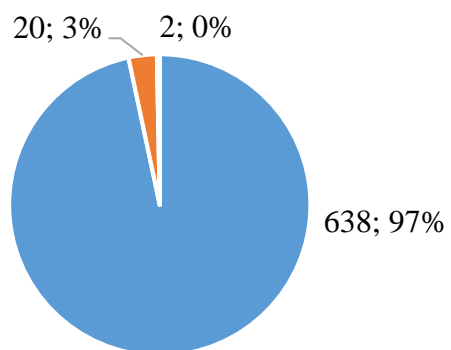
11.tabula

Uzvarējušā komersanta pārstāvētā valsts 2018.gada PIL un ADJIL iepirkumos

Uzvarējušā komersanta pārstāvētā valsts	Noslēgto līgumu skaits	Noslēgto līgumu summa (eiro bez PVN)
Latvija	638	124 776 121
cita ES valsts	20	12 793 246
cita valsts	2	4 524 793
PAVISAM KOPĀ	660	142 094 160

Ar pārliecinošu vairākumu (97%) visbiežāk līgumi PIL un ADJIL kārtībā veiktajos iepirkumos noslēgti ar komersantiem no Latvijas, kas vērtējams ļoti pozitīvi. Citu ES valstu (Igaunija, Lietuva, Polija, Vācija, Čehija, Dānija, Zviedrija, Lielbritānija) pārstāvētie komersanti kopā noslēguši 20 līgumus jeb tikai 3% no kopējo noslēgto līgumu skaita. Savukārt citu valstu, kas 2018.gadā bija tikai Amerikas Savienotās Valstis, komersanti noslēguši divus līgumus, kas nesastāda pat 1% (19.attēls).

**Uzvarējušā komersanta pārstāvētā valsts 2018.gada
PIL un ADJIL iepirkumos**

■ Latvija ■ cita ES valsts ■ cita valsts

4. Iepirkumu publikācijas

Pamatojoties uz AM 2017. gada 13. septembra noteikumu Nr. 19-NOT "Iepirkumu plānu izstrādes un iepirkumu organizēšanas kārtība" 134. punktu, saskaņā ar PIL, ADJIL un MK 2017.gada 28.februāra noteikumu Nr.103 „Publisko iepirkumu paziņojumi un to sagatavošanas kārtība” prasībām iepirkuma procedūras rīkotājs nosūta iepirkuma procedūru dokumentus (vai EIS mājaslapas saiti, kur ir pieejamo dokumenti) un IUB tīmekļvietnes saites, ja tādas ir, attiecībā uz publiskajiem iepirkumiem vai iepriekšējiem informatīvajiem paziņojumiem publicēšanai AM mājaslapā uz AM NAIPD e-pasta adresi npd@mod.gov.lv. AM NAIPD saņemtos dokumentus ievieto AM mājas lapā.

Šajā nodaļā apkopoti dati par 2018. gadā AM mājas lapā publicētajiem iepirkumiem, kas nesakrīt ar AM, AM padotības iestāžu, t.sk. NBS, iesūtītajiem pārskatiem, jo ietver ne tikai iepirkumu procedūras, kas veiksmīgi noslēgušās ar līgumu vai vispārīgo vienošanos, bet arī tās, kas ir pārtrauktas, izbeigtas vai turpinās 2019. gadā.

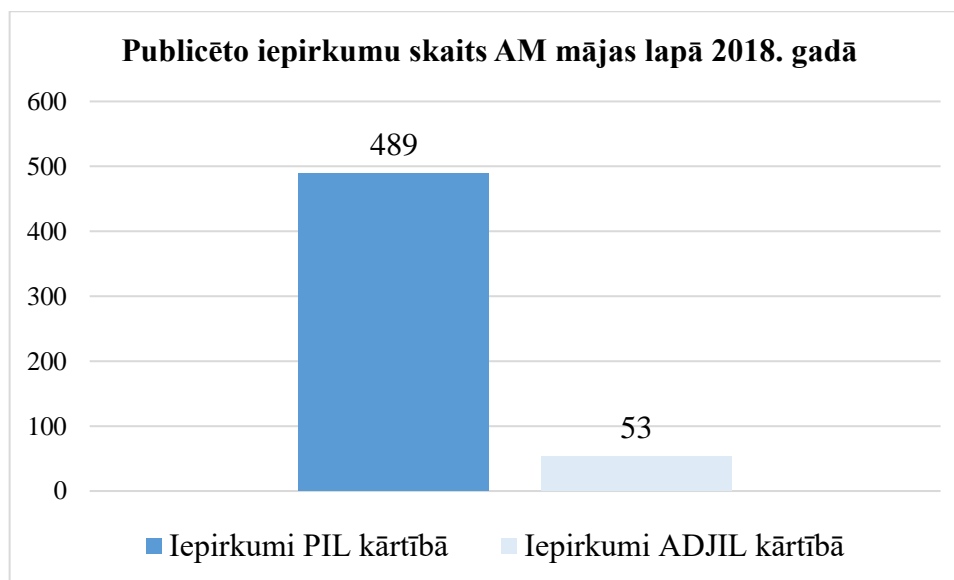
Kopā 2018. gadā AM mājas lapā tika publicēti 542 iepirkumi ar unikālu iepirkuma identifikācijas numuru. No tiem 489 ir iepirkumi PIL kārtībā, bet 53 – ADJIL kārtībā (12. tabula, 20. attēls).

12.tabula

2018. gadā AM mājas lapā veiktās iepirkumu publikācijas

	Publicēto iepirkumu skaits	Īpatsvars %
Iepirkumi, piemērojot PIL	489	90%
Iepirkumi, piemērojot ADJIL	53	10%
PAVISAM KOPĀ	542	

20.attēls

Publiskos iepirkumus regulējošie normatīvie akti paredz noteiktus gadījumus, kad iepirkuma procedūra tiek izbeigta vai pārtraukta, vienlaikus paredzot pasūtītājam tiesības izsludināto iepirkuma procedūru pārtraukt jebkurā brīdī arī citos gadījumos, ja tam ir objektīvs pamatojums.

2018. gadā no visiem 542 publicētajiem iepirkumiem 79 iepirkumi (gandrīz 15%) dažādu iemeslu dēļ tika pārtraukti vai izbeigti (13. tabula, 21. attēls). Saskaņā ar AM NAIPD rīcībā esošo informāciju visbiežāk iepirkums tiek pārtraukts, jo nepieciešami grozījumi/labojumi

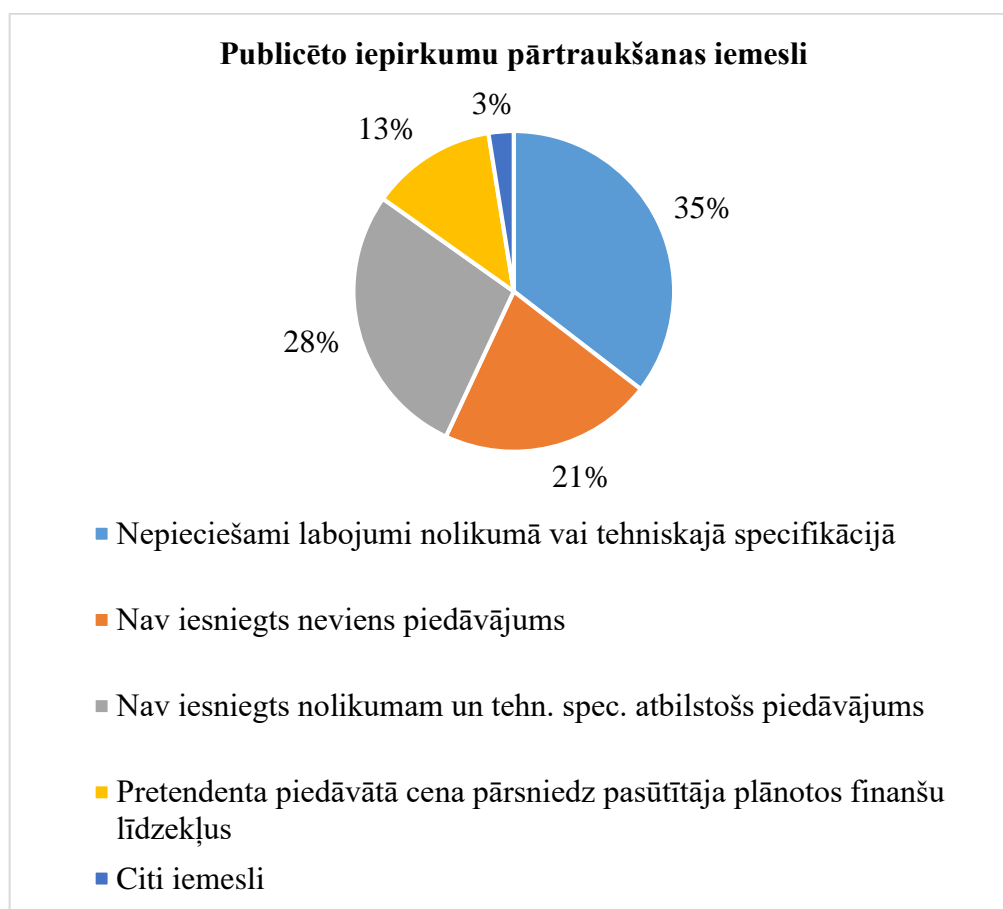
iepirkuma dokumentācijā (nolikumā, tehniskajā specifikācijā u.c.). Otrs populārākais iepirkuma pārtraukšanas/izbeigšanas iemesls – iesniegtie piedāvājumi neatbilst iepirkuma nolikumam un tehniskajai specifikācijai. Vēl bieži sastopams iemesls – iepirkumā vispār nav iesniegts neviens piedāvājums.

13.tabula

2018. gadā AM mājas lapā publicēto iepirkumu pārtraukšanas iemesli

Iemesls	Iepirkumu skaits	Īpatsvars
Nepieciešami labojumi nolikumā vai tehniskajā specifikācijā	28	35%
Nav iesniegts neviens piedāvājums	17	21%
Nav iesniegts nolikumam un tehn. spec. atbilstošs piedāvājums	22	28%
Pretendenta piedāvātā cena pārsniedz pasūtītāja plānotos finanšu līdzekļus	10	13%
Citi iemesli	2	3%
PAVISAM KOPĀ	79	

21.attēls

No iepriekš minētajiem datiem izriet, ka pasūtītājam kvalitatīvāk jā sagatavo iepirkuma dokumentācija, lai iepirkums var laicīgi un sekmīgi noslēgties. Tāpat arī jānorāda uz pretendentu iesniegtajiem piedāvājumiem, kas ir neatbilstoši nolikumam, tehniskajai specifikācijai u.c. Šādu piedāvājumu izskatīšana ir iepirkuma komisijas nelietderīga laika izmantošana, jo pretendents jebkurā gadījumā tiks izslēgts no turpmākas dalības iepirkumā.

14. tabulā izdalīti visi publicētie iepirkumi 2018. gadā, skatoties pēc pasūtītāja. Norādītais publicēto iepirkumu skaits ietver noslēgušos iepirkumus PIL un ADJIL kārtībā, tos iepirkumus, kas pārtraukti iepriekš minēto iemeslu dēļ, kā arī iepirkumus, kas uzsākti 2018. gadā un turpinās 2019. gadā (lēmums, līgums).

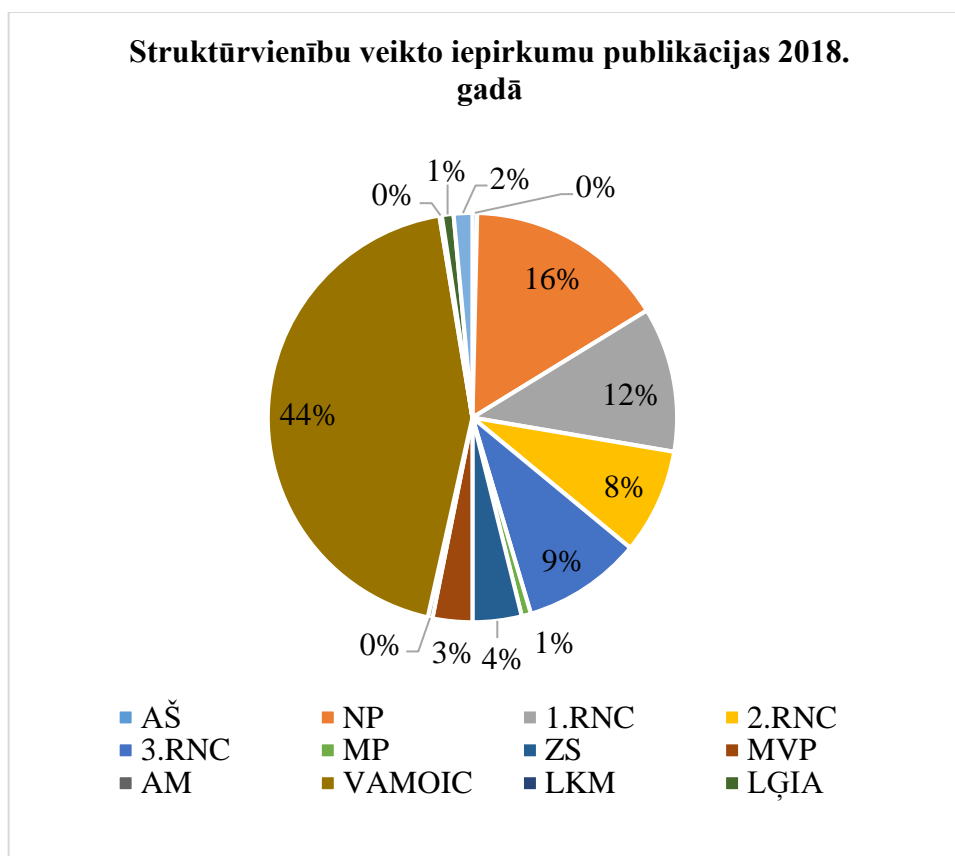
14.tabula

AM, AM padotības iestāžu, t.sk. NBS, veikto iepirkumu publikācijas AM mājas lapā 2018. gadā

Struktūrvienība	Publicēto iepirkumu skaits	Īpatsvars %
NBS Apvienotais štābs (AŠ)	2	0.37%
NBS Nodrošinājuma pavēlniecība (NP)	86	15.87%
NBS NP 1. Reģionālais nodrošinājuma centrs (1.RNC)	62	11.44%
NBS NP 2. Reģionālais nodrošinājuma centrs (2.RNC)	45	8.30%
NBS NP 3. Reģionālais nodrošinājuma centrs (3.RNC)	51	9.41%
Militārā policija (MP)	4	0.74%
NBS Zemessardzes štābs (ZSŠ)	21	3.87%
NBS Mācību vadības pavēlniecības štābs (MVPŠ)	17	3.14%
Aizsardzības ministrija (AM)	2	0.37%
Valsts aizsardzības militāro objektu un iepirkumu centrs (VAMOIC)	238	43.91%
Latvijas Kara muzejs (LKM)	1	0.18%
Latvijas ģeotelpiskās informācijas aģentūra (LĢIA)	5	0.92%
Jaunsardzes un informācijas centrs (JIC)	8	1.48%
PAVISAM KOPĀ	542	

Kā redzams 22. attēlā, visvairāk tika publicēti VAMOIC veiktie iepirkumi - gandrīz 44%, kas ir likumsakarīgi, ņemot vērā, ka VAMOIC ir centralizēto iepirkumu institūcija. Tāpat arī ievērojams publicēto iepirkumu skaits ir NBS Nodrošinājuma pavēlniecībai (~16%) un NBS Nodrošinājuma pavēlniecības 1. Reģionālajam nodrošinājuma centram (~12%).

22.attēls

Salīdzinot 2018. gadā veikto iepirkumu publikācijas AM mājas lapā ar 2017. gadu, redzams, ka publicēto iepirkumu skaits pieaudzis par 55 iepirkumiem, kas skaidrojams ar kopējo iepirkumu skaita palielinājumu 2018. gadā (15. tabula). Tāpat arī 2018. gadā tika publicēti noslēgtie līgumi iepirkumu procedūrās, kas uzsuktas 2016. un 2017. gadā.

15.tabula

Iepirkumu publikāciju salīdzinājums

Struktūrvienība	Publicēto iepirkumu skaits 2018. gadā	Publicēto iepirkumu skaits 2017. gadā
NBS Apvienotais štābs (AŠ)	2 ↓	5
NBS Nodrošinājuma pavēlniecība (NP)	86 ↑	50
NBS NP 1. Reģionālais nodrošinājuma centrs (1.RNC)	62 ↑	42
NBS NP 2. Reģionālais nodrošinājuma centrs (2.RNC)	45 ↓	46
NBS NP 3. Reģionālais nodrošinājuma centrs (3.RNC)	51 ↓	58
Militārā policija (MP)	4	4
NBS Zemessardzes štābs (ZSŠ)	21 ↓	29
NBS Mācību vadības pavēlniecības štābs (MVPŠ)	17 ↓	18
Aizsardzības ministrija (AM)	2	2
Valsts aizsardzības militāro objektu un iepirkumu centrs (VAMOIC)	238 ↑	205
Latvijas Kara muzejs (LKM)	1 ↓	3
Latvijas ģeotelpiskās informācijas aģentūra (LĢIA)	5 ↓	17
Jaunsardzes un informācijas centrs (JIC)	8	8
PAVISAM KOPĀ	542	487

Secinājumi

1. AM NAIPD ir apkopojis un analizējis 13 pasūtītāju (AM, AM padotības iestādes, t.sk. NBS) iesniegto pārskatu datus par 2018. gadā veiktajiem iepirkumiem.
2. 2018. gadā, piemērojot PIL, ir noslēgušies **404 iepirkumi** ar kopējo noslēgto līgumu summu **96 307 057** eiro (bez PVN). Piemērojot ADJIL noteiktās iepirkumu procedūras, 2018. gadā ir veikti **36 iepirkumi** ar kopējo noslēgto līgumu summu **45 787 103** eiro (bez PVN).
3. Piemērojot gan PIL, gan ADJIL, 2018. gadā veikti 440 iepirkumi ar kopējo noslēgto līgumu summu 142 094 160 eiro bez PVN. Papildus veikti iepirkumi EIS par 7 467 248 eiro bez PVN. Tādējādi no aizsardzības nozarei piešķirtā budžeta iepirkumiem PIL un ADJIL kārtībā, kā arī iepirkumiem EIS 2018. gadā kopā novirzīti **149 561 408** eiro bez PVN.
4. Salīdzinot 2018. gada pārskatos norādītos datus ar 2017. gada datiem, redzams, ka pavisam nedaudz pieaudzis PIL iepirkuma procedūru skaits (no 396 iepirkumiem 2017. gadā uz 404 – 2018. gadā), kā arī pieaugusi kopējā noslēgto līgumu summa (no 101 349 724 eiro bez PVN uz 103 774 305 eiro bez PVN – ieskaitot iepirkumus EIS), kas skaidrojams ar aizsardzības nozarei piešķirtā budžeta palielinājumu. Pieaudzis arī ADJIL iepirkuma procedūru skaits (no 33 iepirkumiem 2017. gadā uz 36 – 2018. gadā), kā arī par nepilniem 68% pieaugusi kopējā noslēgto līgumu summa (no 27 257 236 eiro bez PVN uz 45 787 103 eiro bez PVN).
5. Izmantojot EIS, 2018.gadā tika veikti maksājumi 7 467 248 eiro (bez PVN) apmērā, kas salīdzinot ar 2017.gadu ir pieauguši par 331 678 eiro. Secināms, ka AM, AM padotības iestādes, t.sk. NBS, turpina aktīvi veikt iepirkumus EIS.
6. 2018. gadā VAMOIC ir veicis 172 iepirkuma procedūras, piemērojot PIL, ar kopējo noslēgto līgumu summu 87 280 988 eiro (bez PVN) un 28 iepirkuma procedūras, piemērojot ADJIL, ar kopējo noslēgto līgumu summu 45 120 010 eiro (bez PVN). Pārējās AM padotības iestādes, t.sk. NBS, kopā veikušas 232 iepirkumus, piemērojot PIL, ar kopējo noslēgto līgumu summu 9 026 069 eiro (bez PVN), kā arī 8 iepirkumus, piemērojot ADJIL, ar kopējo noslēgto līgumu summu 667 093 eiro (bez PVN).
7. Faktiski izlietotie naudas līdzekļi 2018. gadā kopā sastāda **215 242 640** eiro (ar PVN). Salīdzinoši 2017. gadā veiktie maksājumi par iepirkumiem bija 156 621 363 eiro (ar PVN), kas nozīmē, ka faktiskie maksājumi 2018. gadā pieauguši par 37%.
8. 2018. gadā visvairāk veikti piegādes jeb preču iepirkumi (52%), tiem seko pakalpojumu iepirkumi (36%), kā arī būvdarbu iepirkumi (12%). Skatot iepirkuma priekšmetu procentuālo iedalījumu pēc 2018.gadā noslēgto līgumu summām, visvairāk finanšu līdzekļu – 46% - ir iztērēti piegādes iepirkumos, 33% - būvdarbu iepirkumos, bet 21% - pakalpojumu iepirkumos.
9. Kaut arī notiek pakāpeniska iepirkumu centralizācija, joprojām apmēram pusi no kopējā iepirkumu skaita veic AM padotības iestādes, t.sk. NBS. AM regulāri tiek saņemtas arī AM padotības iestāžu, t.sk. NBS, vēstules ar lūgumu deleģēt konkrētas iepirkumu pozīcijas attiecīgajai iestādei, taču bieži šie deleģētie iepirkumi nerealizējas, t.i., tiek pārtraukti/izbeigti, jo jālabo tehniskās specifikācijas utml.
10. Visbiežāk (97%) līgumi PIL un ADJIL kārtībā veiktajos iepirkumos noslēgti ar komersantiem no Latvijas, kas vērtējams ļoti pozitīvi, ņemot vērā piegāžu drošības faktoru un ilgtermiņa uzturēšanu (remonta izmaksas un glabāšana). Citu ES valstu (Igaunija, Lietuva, Polija, Vācija, Čehija, Dānija, Zviedrija, Lielbritānija) pārstāvētie komersanti kopā noslēguši 20 līgumus jeb tikai 3% no kopējo noslēgto līgumu skaita. Savukārt citu valstu, kas 2018.gadā bija tikai Amerikas Savienotās Valstis, komersanti noslēguši divus līgumus, kas nesastāda pat 1%.
11. 2018. gadā AM mājas lapā tika publicēti 542 iepirkumi. No tiem 489 ir iepirkumi PIL kārtībā, bet 53 – ADJIL kārtībā. No visiem 542 publicētajiem iepirkumiem 79 iepirkumi (gandrīz 15%) dažādu iemeslu dēļ tika pārtraukti vai izbeigti.